

KU LEUVEN FACULTEIT LETTEREN CAMPUS ANTWERPEN

De Faculteit Letteren Campus Sint-Andries Antwerpen heeft een uitstekende internationale reputatie op vlak van academisch onderwijs en onderzoek. Ze biedt een Bacheloropleiding in de Toegepaste Taalkunde aan en Masteropleidingen in Tolken, Vertalen, Meertalige Communicatie en Journalistiek. In 2008 werd Vlaamse Gebarentaal opgenomen in het onderwijsaanbod en de Faculteit richt momenteel als enige in Vlaanderen een academische opleiding voor gebarentaaltolken in. De Faculteit biedt tevens verschillende postgraduat en vervolgoopleidingen aan, waaronder het Postgraduaat Conferentietolken, Literair Vertalen, Gespecialiseerd Vertalen & Vertaaltechnologie en de opleiding Gerechtsvertalen en –tolken (GVT).

In het kader van deze laatste opleiding werken wij intensief samen met rechtstreeks belanghebbenden (juridische actoren, rechtsdeskundigen en politiemensen) om op die manier de kwaliteit van het juridisch vertalen en tolken te verzekeren en verbeteren. Mits toelatingsproef is de opleiding GVT opengesteld voor niet-masterstudenten. Zo kunnen er gerechttolken worden opgeleid in meer dan vijftig talen, ook in zogenaamde *languages of lesser diffusion* ("minder-vaak-gebruikte talen").

KU Leuven Faculteit Letteren Campus Sint-Andries Antwerpen is lid van verschillende internationale netwerken (CIUTI, EMT, Termnet, OPTIMALE, enz.) en heeft een sterke traditie wat betreft betrokkenheid bij Europese projecten en initiatieven, in het bijzonder rond gerechtsvertalen en –tolken (bv. oprichting van EULITA).

PARTNERS

- Interesource Group (Ireland) Limited (IE) (coördinator)
- European Forum of Sign Language Interpreters (BE)
- EULITA (BE)
- KU Leuven, Faculteit Letteren (BE)
- University of Applied Sciences for Special Needs Education (CH)
- Centre for Deaf Studies, Trinity College Dublin (IE)
- Heriot-Watt University (Schotland, UK)

CONTACT

Prof.dr. Myriam Vermeerbergen
Voorzitter Taalgroep Vlaamse Gebarentaal

[E] myriam.vermeerbergen@kuleuven.be

Prof.dr. Heidi Salaets
Hoofd onderzoeksgroep Tolkwetenschap

[E] heidi.salaets@kuleuven.be

KU Leuven Faculteit Letteren
Campus Sint-Andries Antwerpen
Sint-Andriesstraat 2
B-2000 Antwerpen

DISCLAIMER

Dit project kwam tot stand met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor JUSTISIGNS publicaties en materialen ligt uitsluitend bij de auteur(s). De Europese Commissie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor de informatie die erin is vervat.

Met financiële steun van het Lifelong Learning Programma van de Europese Commissie

EEN BETERE TOEGANG TOT JUSTITIE
VOOR DE DOVENGEMEENSCHAP

@justisigns

www.justisigns.com

KU LEUVEN

“ Gebarentaal staat centraal in het leven van Dove personen. Dankzij gebarentaal krijgen zij de noodzakelijke toegang tot informatie en diensten. Net daarom is erkenning van en respect voor de Dovencultuur en –identiteit van essentieel belang. Het biedt immers de beste garantie op een volwaardige bescherming van de rechten van het individu. Overal ter wereld zijn taal en cultuur onlosmakelijk met elkaar verbonden. ”

World Federation of the Deaf

OVER JUSTISIGNS

Het JUSTISIGNS project (2013-2016) is een onderwijs- en opleidingsproject dat kadert binnen het Life Long Learning programma van de Europese Commissie. JUSTISIGNS focust op het creëren van trainingsmaterialen en leermiddelen voor drie doelgroepen:

- Gebarentaaltolken actief binnen het juridische domein, zowel reeds afgestudeerde en beroepsactieve tolken als studenten;
- De Dovengemeenschap;
- Politie & andere professionals werkzaam binnen het juridische domein.

JUSTISIGNS spitst zich voornamelijk toe op de contacten van Dove mensen met politiediensten. Vaak is de politie immers het eerste aanspreekpunt en doeltreffende communicatie bij deze gesprekken is dan ook een cruciale voorwaarde voor een correct verloop van alle daaropvolgende juridische procedures.

De materialen die zullen worden ontwikkeld, omvatten:

- Een **opleiding van 5 credits** (ECTS en ECVET) voor gebarentaaltolken, de Dovengemeenschap en voor juridische actoren uit de eerste lijn;
- Een Europese **gids voor gebarentaaltolken** die werken binnen het juridische domein;
- Een Europese **gids voor juridische actoren** die in contact komen met de Dovengemeenschap en gebarentaaltolken, met het oog op het verbeteren van hun communicatieve vaardigheden;
- **Informatie voor Doven** in de eigen gebarentaal, met als doel meer inzicht te verschaffen in het rechtssysteem van eigen land;
- **Seminaries en bewustmakingssessies** voor de Dovengemeenschap en voor juridische actoren;
- **Masterclasses** voor gebarentaaltolken;
- Educatieve posters met praktische tips over het rechtssysteem, gebarentaal, Dovencultuur en communicatie;
- Een **video-documentaire** over de ervaringen van Doven binnen het juridische domein, met voorbeelden van positieve ervaringen en optimale procedures.

Het belang van JUSTISIGNS

Richtlijn 2010/64/EU bepaalt de minimumvoorschriften met betrekking tot het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures. De richtlijn bevordert de wederzijdse erkenning van justitiële beslissingen in strafzaken en draagt op die manier bij tot justitiële samenwerking binnen de EU. Tevens wordt gestreefd naar het verbeteren van de bescherming van de rechten van het individu, door het ontwikkelen van minimumnormen voor wat betreft het recht op een eerlijk proces en de rechten van de verdediging.

Bij het toepassen van de wet gaat men uit van sociale beleidsmodellen, van kennis aangaande gedrag en moraliteit van de meerderheidscultuur, van veronderstellingen over het gebruik van een gemeenschappelijke taal en van de toepassing van juridische precedentes. Niets van dit alles is echter optimaal gepast en/of toepasselijk wanneer het gaat om Dove mensen en justitie.

Wanneer Doven in contact komen met justitie worden ze geregeld geconfronteerd met onderstaande hindernissen:

- De lage of zelfs onbestaande status die aan gebarentalen wordt toegekend, bemoeilijkt voor Dove mensen de toegang tot informatie en dit in alle stadia van een juridische procedure.
- Binnen het juridische domein is men zich weinig bewust van de beperkingen die (het proces van) het tolken (tussen om het even welke talen) met zich meebrengt. Bovendien zijn er bijkomende uitdagingen wanneer er wordt getolkt tussen een gesproken taal (auditief-oraal) en een gebarentaal (visueel-gestueel).
- Dat de onderwijs- en culturele achtergrond van Dove mensen aanleiding geeft tot specifieke uitdagingen binnen de juridische context, is onvoldoende bekend.
- Tolken zijn vaak onvoldoende opgeleid om te werken in complexe, juridische contexten.

www.justisigns.com

 @justisigns